

endog med en vis Censfibighed, at varetage Communens Sager; men her tales ikke om noget egentligt Communeanliggende, men om et offentligt Statsanliggende, der officerer mange Statsforhold og mange private Anliggender; det tør ikke betragtes og sølgelig heller ikke behandles som et Communeanliggende. Dernæst har man anseet det lidet ønskeligt, at visse Interesser skulde gjøre sig gjældende. Den Interesseskrif, der kan opstaae i selve Sognet, imellem Præsten og Sogneforstanderskabet, kan let officere Forholdet imellem Sjølsforgeren og Menigheden. Fremdeles er det ganske vist, at det Ansvar, et saadant Opgivende medfører, bliver i samme Grad tyndere, og altsaa Resultatet mindre, paalideligt, som det beles af Flere, og det blev derfor ogsaa allerede ved første Behandling af et æret Medlem, der nu ikke er tilstede, stærkt gjort gjældende, at det var bedst at faae en Mand, der altsaa havde det utvivlsomme Ansvar for, hvad han gjorde. Endelig kan det ikke nægtes, at det er en stor praktisk Vanstuelighed, at skulle tilveiebringe til en bestemt Dag maanedlige Indberetninger fra samtlige Landets Sogneforstanderskaber. Vi foreslaae derfor, at Sogneforstanderskabet skal vælge en Mand, som for at bøde paa den Anstuelse, at det skulde være et reent communalt Ombud, foreslaaes at kunne tages ligesaa vel i som udenfor Sogneforstanderskabet; endvidere, at han skal antages for 3 Aar, og endelig, at ligesom baade Præsten og Underøvrigheden afgive deres Vota i Henhold til deres Embedsbed — det er efterhaanden hos os til stor Overflod blevet Skik, at næsten alle mulige Forretninger, Taxationsforretninger og Deslige afhjæmles ved Ed, men jeg troer ikke, at den nye Lovgivning bør gjøre saa ubstrakt Brug af Eden, som den ældre — saaledes skal han, inden han tiltræder sin Function, afgive en Erklæring paa Vere og Samvittighed om, at han vil søge Sandhed. Dette er kun som en Betryggelse imod, at han skulde troe, at det var hans særlige Pligt at varetage Skattehavernes Interesse, imedens hans Pligt er at søge Sandheden. Paa denne Maade har Udvalget søgt uden at røre mere, end de foreliggende Omstændigheder gjøre det nødvendigt, ved Noget, hvis Fasthed og Consequents er af Betydning

saavel for de offentlige som for vigtige private Interesser, at fyldestgjøre et Krav, som man ikke kan nægte i alt Fald har en theoretisk Berettigelse.

Det andet Punkt, Udvalget har bragt under Forhandling, er, om der ikke kunde gives den Betryggelse, der søges i den foreskrevne Offentliggjørelse af Votaerne, en større Betydning. Votaerne offentliggjøres nu først samtidigt med Capitelstartens Ansættelse, altsaa saaledes, at Kritiken over de enkelte Opgivelser først kan komme frem paa et Tidspunkt, da Erindringer om de daværende Forhold allerede vil være udslettet, og dernæst for en saa stor Mængde Tilfælde og for et saa stort District, at Opmærksomheden let kan bortledes fra de enkelte Vota. Der foreslaaes derfor, at Betydningerne skulde stee amtsviis, og dernæst, at de skulde stee maanedsviis. Det er altsaa Amtmændene istedetfor Stiftsøvrighederne, der indsende Beretningerne til de Aviser, der ere forpligtede til at optage offentlige Betydningsskrifter uden Betaling; men Forholdene ere mange Steder saaledes, at disse Aviser ikke fyldestgjøre; thi Stiftsinddelingen er mange Steder begrundet paa saa ekstraordinære Forhold, at det, der virkelig skal komme til Beboernes Kundskab, maa findes i de locale Aviser. Disse ere ikke forpligtede til at optage Betydningsskrifter uden Betaling, og at foreslaae, at her skulde opføres en ny Udgift, havde vi søgt at undgaae. Vi troe, at begge Niemed kunne opnaaes, naar det paalægges Amtmanden, samtidigt med, at han indsender Beretningen til Stiftsavisen, da at meddele en Gjenpart deraf til alle i hans Amt udkommende Aviser. Der er saa ingen Tvivl om, at disse af sig selv ville optage denne Beretning og saaledes bringe den til størst mulig Kundskab uden derfor at faae eller forlange nogen Betaling. Det stæer tildeels allerede nu, sjøndt de først kunne komme dermed længe efter Stiftstidenden, og som sagt paa en Tid, da Spørgsmaalet har mindre Interesse. Derimod ville de nu kunne komme før Stiftsavisen, eller dog samtidigt med den, naar de saae Beretningerne tilsendte paa samme Tid, som de sendes til Stiftsavisen, og de ville derhos kunne offentliggjøre dem i mindre Portioner, saa at Opmærksomheden alt-